Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРДАЛО

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГІалгІай обкома, Нохч-ГІалгІай АССР Лаккхехьарча Советан Министрий Советан орган

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадуьйлу 1923 шера дуьйна ◆ [illegible] декабрь, 1972 шо. ◆ № 199 [illegible]. Мах 2 кап.

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТЕ, СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМЕ, СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТЕ, ВЦСПС-е

Советски Социалистически Республикийн Союз кхоьллина 50 шу дизаре сийне хетаьхна Ерригсоюзни социалистически яхье яггара тІех жоьпаллин долахьа предприятий, колхозий, организаций, учреждений 3038 коллективана КПСС Центральни Комитета, СССР Лаккхехьарча Совета Президиума, СССР Министрий Совета, ВЦСПС-а Юбилейни сийлен знамеш елара бела КПСС Центральни Комитета, СССР Лаккхехьарча Совета Президиума, СССР Министрий Совета, ВЦСПС-а Сийлен тІаьхйой.

КПСС Центральни Комитета, СССР Лаккхехьарча Совета Президиума, СССР Министрий Совета, ВЦСПС-а цІенча дог тІера [illegible] Советски Союзан юбилейни декхарш [illegible] социалистически яхье [illegible] СССР кхолла 50 шу [illegible] [illegible]

[illegible] КПСС Центральни Комитета, СССР Лаккхехьарча Совета Президиума, СССР Министрий Совета, ВЦСПС-а болхлой классе, колхозни кресттьанаште, советски интеллигенцига тІедуьллу КПСС XXIV съезда решенеш кхочушъеш [illegible] 1973 шера хаьнсе [illegible].

ТАСС.

1973 ШЕРА ХЬУВКЪАМ ЛАКХБАРА ТІЕХЬА

Ерригачу мехкан чІоагІа дІахезад 1973 шера хьалха [illegible] декхара толамаш дехаре тІехьажийна, сийлахь-доккха Шой — СССР кхолла 50 шу дизар — гергакхочуча денойшка Краснодарерчи юрт [illegible] дахьа яхІирара. Мехка эш Советски наьха ди тІехьа дукхагІа хуйш догІа хьашташ кхоачашдар, жижиг, дулх, шура, фусам, тха, кхин а кхийхла продуктий, хІаьта промышленность — [illegible].

Парте XXIV съезда оттадь ма декхар кхоачашдара боккха [illegible] хІам а бол КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК къобалдьд краснодарцийна дІададаьр. тІаьхьа 1973 шера юрта бахама продукташ дукхагІа яхара кийчьярн «Юрта бахама болхлой Ерригсоюзни яхь йоарюаярах» бола социалистически [illegible] тха газета тІа.

[illegible]

Социалистически яхье [illegible] 1973 шера [illegible] [illegible]

Ер шу [illegible] республике [illegible] продукташ [illegible]

[illegible] Нохч-ГІалгІай [illegible] 1973 шера [illegible]

[illegible] 1973 шера [illegible]

[illegible]

СССР кхолла Нохч-ГІалгІайчен автономен 50 шу дизар [illegible] КПСС обкома Нохч-ГІалгІай АССР Лаккхехьарча Советан [illegible] КПСС Центральни Комитетага, СССР Лаккхехьарча Совета Президиумага, СССР Министрий Советага [illegible] 1973 шера [illegible] КПСС XXIV съезда решенеш [illegible].

[illegible] — Нохч-ГІалгІайчен къахьегамхой сийлахь декхар да.

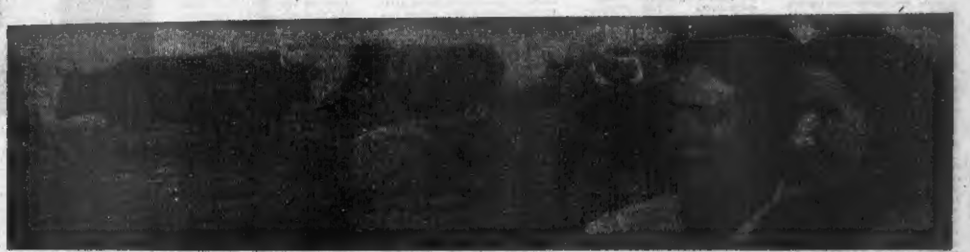

Сийлахь декхар кхоачашдергда

Хьайбаш леладераша ӀІтара бехктоххамегІа йола ха я хІинзарьар. Продукташ дукхагІа йоахаш тоаденна долаш хьайбаш Іангара даха деза тха. Хала хургда не декхар кхоачашде. Цхьабакъда, «1972—1973 ш.ш. Ӏан замалахь хьайбай продукташ йоахилгех кийчъелгех алсамдаккхара дукха хьайбай болхама болхлой Ерригсоюзни яхь йоаржаярах» болча КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС социалистически дегаш чІдаьча тха хьайбаш лелалераша дІахо йоаача хана хьалха ца дахІа толамаш даха лаьрхІад.

Тха совхоза хьайбаш лелалераша дег тІара къоабал а беш хьаллоаш Оренбургски областа Магнитостроя цІерагІча Ленина орден лелаеча совхоза № 2 йолча отделене Іаьский чуоттадь дорстаеча звенов социалистически декхараш. План 400 грамм мера йоацача дийнахьа буса хІара бежан 450 грамм дулх тІахкетийта, хІара кхоабача Іаттагара 2200 килограмм шура еккха социалистически декхараш тІаьйцад совхоза хьайбаш лелалераша. ХІаьта уж кхоачашдара дерригга а дергда оаха.

Б. ЧЕРГИЗОВ, МагІалбика района «Ингушский» совхоза зоотехник.

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТЕ, СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМЕ, РСФСР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМЕ

КПСС Центральни Комитета, СССР Лаккхехьарча Совета Президиумо, РСФСР Лаккхехьарча Совета Президиумо, решень тІаьхйой Советски Социалистически Республикийн Союз кхолла 50 шу дизар бегІаладоаккхаш 1972 шера 21 декабре гор. Москве съездий Кремлевски дворце Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитета, Советски Социалистически Республикийн Союза Лаккхехьарча Совета, Российски Советски Федеративни Социалистически Республика Лаккхехьарча Совета цхьана торжественни заседани а.

КАМАЬХАЛ ЮВЛ

ДІадаьхача шера дахьа толамаш дегаш уразттадь дІадоладир ер шу Грозненски района юрт тІера салказараш лелалеча «Ермоловский» совхоза хьайбаш лелалераша. ХІара бетта техниш леххаш хьабоагІа уж. Хьайбай продукташ йоахилгех кийчъелгех алсамдаккхара тІехьа яржача социалистически яхье дика гІулакх карагІдуйш № 1 йолча шурий - товарни ферма хьайбаш лелалераша.

Юххьанца ца деш дисар тІехьагІа кхоачаде хала да. Из аьха кхетадеча ферма коллективо яхье бутт дІабахийтабаш шура яккхара план тІеккхоачаш ца еш.

Довхаи чуссиадаьчул тІехьагІа боккха терхам тІабахийтар уккхала дикьи луш хинна шура лаьгІ из яллйтара. Цу хьакъехьа мерттара дар тайп-тайпарча довкъаранна хьайбаш Іалашдар да. Цу дукха гурахьа дерригга яноаш оарцагІдахьа хьайбаште кхоачамхилла довкъар Іалашдир. Довкъар хийдача дакъа дахьар доаркаша а.

Ишта дена хийчо хьа помещенешка хьайбаш чудахара. Хенна хьа ремонт дир наІараште, корашта кизгаш техар. Чухьлахь а ярдаьа а хІира техар. ХІан дІаІхача помещенешка латт хьайбаш. Тоаьь болх беш я кхо арату ккем довкъар дехкен транспортераш.

Цу дерригача дикача гІуллакхаша торо хулийт хьайбай продуктивность лаккхъе.

1971 шера 1 декабрь тІеккоачаш къоахкачул 3 тонн дукхагІа я укх шера яьикха шура. ХІаьта цу юкъа хІара кхоабача Іатта тІеккийта шура 77 килограмм я.

ХІанзае тІеккхоачашгІьна венцахьалккеига шура йоахара шера план. ПланегІа 860 тонн. тІаьйцача декхарех 875 тонн йоаха езача дачахьалккенга 920 тонн гергга еккхй.

Ферма план кхоачашъеча хаиере дакъа лоац доаркаша, бедеш Іуяь. Хьайбашта мукха бодлаш беша Іужа Н. Шитикова, В. Дудуева, Х. Ибиева.

Шоашта тІаьІоагІаьча хьайбашкара шура яккхара шера планаш кхоачашъеш доаркаш дукха ба ферме. ХьатІалоагІача шера чотах болх беш я укх дешошка РСФСР Лаккхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота еккха коммунист Кадирова Яха.

Укх шера шоаш тІаьйца социалистически декхарашъ кхоачашде къахьегаш ба Алхан-Кхаланска юрта Совета депутат йола Джамбулатова Наби, Умарова Сайба, Джамбекова Тамара, Исаева Луба, кхыбараш.

Дукха ха йоацаш арабаьхна КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС социям шоай йоалдетате бийца а бийца шоай чуч торонашка а хьежа керда лелаераш тІаьйца ферма коллективо. Укх бетта кхо тонн шура яккха лаьрхІад доаркаша. Ерригсоюзни социалистически яхье даьиа леаиаш 1973 шера хьалхарча дІ шера хІара кхоабача Іаттагера 1836 килограмм. Йоансеаш ферме гІоала 496 тонн шура яккха декхареш тІаьйцад коллективо.

Т. АРЧАКОВ.

ХьатІалоагІача 1973 шера чотах болх беш ба сурта тІера доаркаш, коммунист Кадирова Яха (аьрдехьарьер), Джамбулатова Наби.

Автора сурт.

ХЬАЙБАЙ ПРОДУКЦИ ДУКХАГІА

Доккхийча къахьегама совгІаташца юбилейна накъабаьхкар Советски района юрта бохама къахьегамхой. Шу чакхдала ши бутт хьалха кхоачашъяьй паччахьалкхенга дулх дохкара шера план, хІаьта тха — 147 процент. Ишта тІеккхоачашъяьй кхыдолча хьокхамашта йола планаш. Юрта боахама продукташ дукхагІа яхара районе яржача яхье хьалхиоя моттиг а йоаккхаш лаьха хьонхамаш дахьад Орджоникидзе цІераггІча колхоза къахьегамхоша.

Цу бохама хьайбаш лелалераша ишта тІеккхоачашдаьд хІара Іаттан жийнен тІехьара Іасен Іамкара кхебара шера тІаьйца социалистически декхараш.

Гуйре хьатІаххоачам хьа боакхо дир колхоза хьайбаш чусоцаду помещенеш кийчъяра. Цу гІулакхта авагІбаьлар колхозий гІиллонхой. Хьайбай лелалераша помкъостал а дешнаІареш тоайно, доацача нахаш отталю вораш тоаьвр, массанахьа кІира техар.

Колхоза хьайбаш лелалераша, дукха хан йоацаш чІоагІа уйла тІайохийташ бІайшаб дукха за йоацаш юкъа а теха арабаьха «1972—73 ш.ш. Іан замалахь хьайбай продукташ дукхагІа яхара кийчъелгех дукха хьайбай бохама болхлошна Ерригсоюзни яхь йоаржаярах» бола КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС социям. Фермашка хІанз хьатІаьттар мел лоархІамей белхтокхамен ха я хуйна лезаш дац. Колхоза хьайбаш лелалераша рагІа а хинна [illegible] да хила а беха дулх дукхагІа декхара шера хьовсам боаржабе.

Хьайбай продукташ яхара кийчъярен еррига 1973 шерара планаш а декхараш а кхоачашде лаьрхІ колхозоша.

Цу гІулакхта хІанзае шоше къовсам боаржабаьб колхоза хьайбаш лелалераша. Шоашта лоалахарча Ленина цІерагІча колхоза ферма бойхлошца яхье а баьиа цамгараш доацаш, цаІ дІа па къастийташ колхоза хьайбаш а же а дулха дика долаш Іангаре даха лаьрхІад цар. Цунца цхьана доакъошх лерттІа лийда шаргІа, кхои а берг. Ер шу чакхдалале кхы а итт тонн дулх дІадала дага ба Орджоникидзе цІерагІча колхоза хьайбаш лелалераша. ХІаьта хьатІалоагІача шера дьалхарча шІертале дулх дохкара лерттоа Іалашо я хІанз дулах чуоттадь латта 80 бежан. Укх хинара бетта дулха дІадала дерзІ.

1973 шера хІара 100 Іатта тІехьара план 85 Іаса хилла 90 Іаса, хІара 100 жийна тІехьара алсамгІа доалІачул совгІа 10 Іаьхар кхеба социалистически декхараш тІаьйнар колхоза хьайбаш лелалераша.

ХІаьта иштта боккха теркам тІебохийт хІайбашта тІакхета дулх алсамдаккхара. Зоотехнически боккьонаша хІа, ма деххара доаьара рацион дийца а доаж еш дийнахьи буса алсамгІа 420 грамм мара ца езача 960 грамм дулх тІадеттадолийт хьайбашта.

Цар доаш тІаьйна нийса декхараш кхоачашдергхилаьрах шекоял, хІанз аьлча укх шера а хьайбай продукташ совъяхаро доккхий толамаш даха карагІдаьлар Орджоникидзе цІерагІча колхоза хьайбаш лелалераша.

Боккхие яржача социалистически яхье хьалха латт укх денойка Нохч-ГІалгІай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума Указаш Сийлахь грамота елла беша Іуй Зубиев Биля, «Знак Почета» орденаш лелашдеш Саитов Сибиеда, кхыбараш.

З. ХУТИЕВ, Советски района «Ленинский путь» газета юрта бохама отдела заведующи.

ХАНАЛ ХЬАЛХА

Пятилетка шоалагІча шера план тІаьйна социалистически декхараш ханал хьалха кхоачашдара шера яхь йоаржаяьй Грозненски химически комбината цехий химикаша. ХІанзалехьа карех дукхгІачар кхоачашъяьй товарни продукци араехара пятилетка шоалагІча шера план. Церна юкъе хьалха латтачарех ба Калинов Виктор Григорьевич верте латтача № 17 йолча фенола араехеча цех химикаш. Фенол араехара шера план 6-ча декабре кхоачашъяьй цар. Ер бутт боалехьа планал совгІа цар араеергда эзараш сомий мах ла фенола ацетона. ХІаьта ер мел хецача продукцех 80 процент гергга ер тІехьара мара ю.

Цхьа дукха тІехьабисан Оалфер Виктор Михайлович, Куприйский Александр Васильевич кулгалдеча изопропилбензола гидроперекиси араехеча цехий химикаш. 7—8-ча декабре дезаш тІахьарІача шера чотах продукци араехаш ба уж.

Иштта хьача шехаша а къахьегар бахьан доаш комбината коллектива укх бетта шоалагІча лекада чотах товарни продукци араеннен я. Планал совгІа продукцена реализаци яри, араехача продукцига дІабода нах доабарах, бедал, электроэнерги, кхыйола материалаш кхоарах укх шера паччахьалкхенна планал совгІа кхачад 721 эзар сом.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

СССР ХЬАЯЬ 50 ШУ ДИЗАРГА

БОККХАЧА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕЗАЛЕ

Укх номер тІа тахан оаха вешаш СССР хьаяь 50 шу дизара хетарь Адыгейски автономни областе къахьегамхошта ах бІаь шера карагІдаьннараш дувцаш йола материалаш. «Боккхача социалистически дезале» яхача КПСС Адыгейски обкома секретара А. Аутлева статьи тІа малдоа хиш Советски Іаьхал латтача шерашка вай мехка дерригача вежарашка хилча къомий новкъосталца областа экономика, къомий культура, искусство, литература дегІадахарах. Революци кхолаеча хьалхарча шерашка боккъонаш йоацаш, тоІадахьа кхаьа адыгейски къам бІубенна гІа боалаш доагІа сийлахь кхонегна — коммунизмага. Цун къаьгта тоеш дешаш дола бахьхаш дл статья тІа.

Айденача хьайбол, цкъа а къахьегама толамашца накъабаьхаьб СССР юбилейна Адыгейски автономни областа къахьегамхой.

А. АУТЛЕВ, КПСС Адыгейска обкома секретарь

ДЕРРИГАЧА советски халкъаца цхьана Адыгейски автономни областерча къахьегамхоша чІоагІа догаш гІоадаьнна тІаьйцар «Советски Социалистически Республикийн Союз хьаяь 50 шу дизара кийчо ярах» бола КПСС ЦК социям. Шоай са ца кхоаеш къахьегарца жоп ду цар парте XXIV съезда решенеш кхоачашъеча, дукха къомаш дахача вай социалистически Даймехка кхи чІоагІбеча, экономика, культура дегІаккхулаче. Къахьегамхой хьа-торо лакхъеча керда хІамаш карагІдуйнарца дезде хьаша парте бахьа тІехьехама.

Тха областе бахача къахьегамхошта къаьстта дог гІоадоаккхаш я СССР юбилей — из гергакхачача хана, 27 июле, бегІалдаьккхар цар Адыгей автономе 50 шу дизар.

Адыгейски автономни область хьахрош дегІайоалархой хьаьхта хоадьока Советски Союза Коммунистически парте хьахкъале ленински къомий политика толар.

Адыгейски халкъо дика кхетаду, ше толамаш дахарах Коммунистически партене Советски паччахьалкхенех, халкъашта шоайле деча новкъостала, итара хьалхарча дегІанца сийлахь-доккхача эрсий халкъа доттагІалаш цо вежарашка деча новкъосталлаш шо декхарийла хилар. Из доттагІал бІаьш шераш хьалхагІа декхаш хьадоагІаш да. Цхьабакъда, эрсий адыгейски халкъашта я Россерча кхача халкъашта в юкъера боккъоща, хиззи дола доттагІал, вошал хьахиннад Іазале доттадеча Ерригача халкъашта парте а этта эрсий болхлой классо ленински большевийни парте кулгалдеш царизм дІа а яккха, Сийлахь-боккха Октябрьски социалистически революци а яь, мехка Советски Іаьхал оттадаьча хана.

ЧІоагІ дахьча революционерп, Кубано-Черноморска республике ловмарой гІулакхашта волча комиссара Мос Шовгенова, адыгейски ахархойна-тІе къаьмала деш яхад: «Шун моастагІий шун «поай» бІаьхий нах, эльий, султанаш ба, эрсий болхлой ахархой бац, уж вай доттагІий вежарий ба, бІаьхий нах эльий болча ца а долхаш, эрсий болхлой ахархой болча гІо, цар паргІато дургьа шоана». Советски Іаьхлах дола бахьдар мишта а хайна, адыгаша шоай эрсий вежаращца цхьана сийлахьча ЦІеча Эскара мугІарашка а этта шоай са ца кхоаеш лоралдьа Сийлахь-боккхача Октябра кхерагІдаьннараш.

Цу доттагІалах дахьна бернат, ленински къомий политиках дахьна бернат къаьгта гуш да тахаара Адыгей хьалхюка хьежача. Из хІанз чІоагІа дегІаена промышленность а боккха юрта боахам а болаш йола область я. Областерча болхлой классе, колхозни ахархоша, интеллигенце шоай са ца кхоаеш хьейтача кхин дакхха мах баьб партен правительствон. Воахаи культурен дегІаккхулача толамаш дахараха адыгейски халкъ шоай мукъагІа Росси дІахкхийтта 400 шу дизарна дувзаденнен 1957 шера Ленина орден елар областа.

(Довзалур. Йиседенаар 2-ча агІо тІа).

КПСС Адыгейски обкоман Майкопехь гурахьа Политпросвещенин ЦІа.

Б. Устоев сурт.

СОВЕТСКИ ХАЛКЪА БАРТТАЙНАЧА ДЕЗАЛЕ

БОККХАЧА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕЗАЛЕ

(Чекхдаккхар. Долалур 1-чу агlон тlе).

СИНАЛАКЪ ЙОККХА Октябрьски социалистически революци хилла. ... масех ... стари мастерскеш хьолуш бара кхуьр Адыгее, хlинца 1970 шеран ... хьаьча промышленни продукцин объем 440 миллион сом гlа сома, мальха хилар. Укх пятилетке областерча халкъа бахамга lэлaйтта ... капиталан вложенеш 300 миллион сомал тlех хургья.

Социалистически принципаш тlе ... ...

Тlехдакхача юртбахама техникин ... а хlана областера колхозаши совхозаши. Хlара ... ра ... лаьтта леладара культура, шерлеш да лаьттаща мелиораци яра, удобренеш тессара, юртбахама производстванa механизаци электрификаци яра бахаш. Нагахьа сана 1931 шера областо ... 30 ... тонна ... 1971 шера 229 эзар тонн хlана ... 1971 шера ... 22,5 эзар тонн ... 79,8 эзар тонн шура, 40,4 миллион фуь, 405,0 тонн тха.

Уш толамаш — областерча бахама, колхозника, ... Советски Iедал ... Коммунистически партин Советски правительствон кагийча халкъий экономикин культурин масе оагlорахьара дегlаккхалара гlоьберзабаьккъ хадамза чакхбаьхан ... хилар бахьан долий метта Адыгехна, мехкарча кхьача къамий районашта а сана, патриархальнаш ... тlехьайсачарен электрически хlанзарча техникин, Iилма а образование а замалга кхочаш гlа бахка. Мехкарче ерригача республикашкара, крайшкара, областашкара ... тха ... завода предприятеш металл, ... машинаш, ... оборудовани, станокаш. Колхозаш, совхозаш хьашка болх беш я ерригаш ... юртбахамаш ... машинаш ... Областе бахача наха ... дукха къамий ... бахамаш ... Дашаш тайп-тайпанча ... халкъа ... предметаш.

Партин ... ленински къамий политика Iалашдаьа советски кадаьчий культурин ... Цхьатарарча дахь ... халкъа а. Боккъонца ... тханигга хьалхалатта социалистически ... шерра дегlадена ... искусство.

Советски Iедал латтача шерашкахь Адыгее ... интеллигенци ... отряд. Областа ... болчу ... образование долаш бола 22 эзар сов гlа специалисташ. Интеллигенци кадраш ... Москвехь, Ленинградехь, Краснодарехь, Ростовехь, Саратовехь, Тбилисехь, ... Iамош. ХIинца Iилмий ... доктора ... степень ... 146 сов гlа стаг ву областе. ... тайп-тайпанча районашна ... тха областера дуккха ...

Хьалхарчий бошха-дика производстванан ... хьалхалатташ, новаторан; партин правительствон ... тайпара ... къахьегам. Царна юкъа ву 30 Социалистически Къахьегама Турпал, 47 РСФСР школий заслуженни деятель, 16 РСФСР заслуженни лор, дукха заслуженни артисташ, культура болхлой.

Бахама культурин дегlаккхулача толамаш хахарах бархlалгlа пятилетка итогерlа оранашна ... промышленность, юрта бахама, культура 1193 болхлочоь. Ленински юбилейни ... 16 эзар ... сов гlа ...

ДАЛЬМАТЕ чlоагlа дегlадена литература искусство. Тха писателаша, поэташа, композиторша, художникаша хьаю советски сага башха-дика ... произведенеш. Коммунизм ... реалистически произведенеш хьаю Керашев Тембата, Костанов Дмитре, Тлюстен Юсуфа, поэташ Кирамизе Жайа, Исхак Машбаша, ... долча, ... Октябрь ... кхонача адыгейски советски литература ... мехкарча халкъий литературий дезале.

Советски культура рузкъа наха ... А. С. Пушкина цlерагlий областной драматически театро, областной филармони, 170 культура цlенош клубаш, 199 библиотека, 300 сов гlа киноустановка, художественни самодеятельность коллективаш.

Хlара къахьегамхочун дезала бете чlоагlа чудоахк газеташ, журналаш, книгаш, радио, телевидени. Адыгее а Краснодарски книжни издательства областной отделени, арадоьл «Дружба» ... областной ... районни газеташ. Адыгей торо а эрсий меттала а ... классически произведенеш, эрсий литература ... деша.

Адыгее бахама культура ... гlайгlа кагарlдула хlамах дола къамелахь юкъелакъча, къахьегамхоша-адыгаша массаза а чlоагlа ... боккхача ... эрсий болхлой классен интеллигенцен ... деша ...

Эггара хьалха юрта трактор, комбайн, автомобиль ... эггара хьалдарча ... станок ... адыгаш ... тlа болх бе Iомабаьраш эрсий болхлой бар. Эггара хьалха адыгейски ахархочун цlа гlа радион электричествон чуйхьараш эрсашха бола поокъостей бар. Эггара хьалха адыгейски ... эрсий болхлой хьехархойи ба. Цамогаш ... эггара хьалха ладийгlар эрсий лор ...

Халкъий доттагlало сийленца ... а тешамегlен чlоагlагlен хилар из. Эггара барсагlа бола ... бар Сийлахь-боккха Даймехкан тlом. Деррига халкъаца цхьана тха областерча къахьегамхоша цхьатарра турпалал тайтар фронте а тыле а. Советски правительства ... боккхача ... Тха областерча 15 эзар сов гlа фронтовикана тlема ... 23 тlемалочо Советски Союза Турпала цlе ...

Адыгейски эрсий ... доттагlало ... адыгейски театро уттадина «Даут», «Сан нана ...» ... спектаклаш. Уш ... Доттагlала темина ... писателий, поэтий, композиторий, художникий произведенеш.

Хьальхьнта ... эггара хьалха ... совхозашка а цхьаьна къахьегача. Адыгее юртаниярча къахьегамхоша дахе культурин ... доттагlалу ... райондашца. ... Курган... Кошехабльски ... леладераш, каст-каста ... Теучежски ... Северски, Красногвардейски а Усть-Лабински а районий ... шеддераш.

Теучежски района В. И. Ленина цlерагlа колхозан тракторни бригадан бригадир, Социалистически Къахьегама Турпал ... (аттехьарчохьа) механизаторашца ... Б. Устова сурт.

КАСТ-КАСТА доттагlала сайренаш я гулла, цига социалистически ... хьалхалатта опыт дlа-юла нlно, ленински къамий политика ... пропаганда ю. Цу тайпарча сайренашка хьинаре дакъа лоц тха поэташ писателий, артисташ а радио болхлой а. Дукха ха ... цу тайпара сайренаш хилар Красногвардейски района «Родина» цхьача колхозе, Теучежски района Хакурате цlерагlча совхозе, Кошехабльски районе, кхуьча меттигашка. Хьалтболчи гергарчеи ... дешар ку ... юрт Курганински, Лабински, Северски районашкара бахамча, колхозни производство хьалхалаттараша, нартайрин советски болхлоша.

Халкъий доттагlалан интернационализман ... бола пропаганда тlегlоллара ... хlара къахьегачаа сага ... Советски Союза халкъий доттагlал ... хlара къахьегамхочо дика ... хабарех кхочамбе ... бола облистан партийни организаци ... ленински къамий политикан ... КПСС XXIV съездан ...

Тха областера къахьегамхоша дерриге советски халкъ а санна, чlоагlа дегаш гlоддаьнна ... юбилейне.

СССР хьала 50 шу дезаре ... дожилий социалистически ... шу ... пятилетка ... кхочашдан ...

СЕРДАЛОНГА БОДА НИКЪ

БIАЬШ шерш хьалхагlа дешна адыгейкана бехкадаь бар из. Берса хиннад Iадата ... хьалсага никъ — ... кагара ... хьалча, ... бола цlагlара къахьегам, уйла ... хьага. ... чlоагlа ... хьалсаг.

Кхы ... хlама а ... метте ... Керашева Айтхан а. гьокарча, ... «Аьрора» ... тоьйла ... Октябра сердал дукха ха хьалхаьча цуй юрте Кошехабле. Тамашийна хуьцамаш хила хоьладелар. Хеза хlама дий из — из, къона ... — адыгейка цхьан истола хьалхашка кертош ... Iомаде! Дог ... бе боалхача къоалама ... дешаш: «Ленин», «Даьхе», «Нана». Дукха тlа эггара хьалха дег чу еса цунна къаьнара ... дешара ... хила ... Дошийта, ... фу леладу хьийта дола цуга — ... Зайнабгата! Ай ... цу хана-и ... дег чу ... а ... мискача ... хьалсага ... Iилмий доктор, профессор хург ..., цо ... тlера цуй ...

Кхел ... хиннай Зайнабаца — Адыгее дуккхьашхарча лингвиста Ашхамаф Даудаца ... цо из. Дукхьал ... метта... лингвистика ... Майкопски хьехархой институт, ... тlехьагlа лаборантка болаш болх бе цу чу юхе-а Iай, шай педагогана болх беш цхьаьна ... Цул тlехьагlа, хlаьо ... Д. Ашхамафа даим ду хьехар кхочаш а дешаш, Тбилисски университета кавказски меттай отделене дешарна бода из, аспирантуре деш цо.

Университете метташ Iомадара боккха школа ... Керашева Зайнаба боккхийча Iалмахошца — академикаца А. С. Чикобаваца, профессораца Г. В. Рогаваца К. В. Ломтатидзеца. Царна гуча дала ... йола адыгейка ... талант ... къостал ... цуьна Iилмай чу бода никъ лаха. А. С. Чикобавас даьча хьехарагlа, цуй къаьна метта диалекташ кlоверта Iоке йоалу Зайнаб. Шапсугски диалекта башхалонаш яр 1953 шера цо толаме защита яьча кандидатски диссертаце теме а ... диалекттар. Адыгейкашта юкъе эггара хьалха Iилмай из степень ... хьар Зайнаб яр.

Кагарlдаьнначох хоачабаь Iанзар Зайнаб Ибрагимовни. Из цун керттера ... а — ... хlар гlагlерта ... Вахаро дlадехар адыгейски лингвистика дукха проблемаш къовсталга. Тlайнарза къахьегам ... З. И. Керашева: А. А. Хатановца цхьана цо отташ 17000 деш чулоцаш дола «Адыгейски метта толковый словарь». Довзаш да академике Н. И. Кондрата ... дешаш: «Культурен Iилман ... тайпара чlоагlа ... гlадоьладара болча Октябра ... лоархlаме мах ... «Эрсий метта толкови словарь» хьадар — из хlана ...

Цхьабакъда, хlанз «Адыгейски метта толкови словарь», хьалдарча ... лоархlам болаш дий».

Цу тlеххьа Г. В. Рогавойна цхьана «Адыгейски метта грамматика» язду З. И. Керашевас. Студентий-филологий, адыгейски меттай преподавателий, кавказоведий истола тlа улладу ... хул цуьнах.

Цхьабакъда, цу массаза шера чlоагlа уйла ю цо, адыгейски глагола чоалханча структура тlа ... болх бара. Фичнтини инфинитивни концепцей башхалонаш юкъ З. И. Керашевас докторски диссертаци тlа. Хlана а Iевалахь ... корта кlайбенна, дукха опыт йолаш воле А. С. Чикобава хоаста на Iечта: «Тlехьаьма ... шита ... докторски диссертаци. Жопаш-даьле ... доагlара тайлар Зайнаба. Шай халкъа ... адыгейкаlа.

Iилман болх беш даьккхача 16 шера З. Керашевас ... 50 гарга болх. Укх тlеххьарча шерашка Х. В. Даурова, И. Паранукъаца, Ж. А. Шаова цхьана язьна метта учебникаш ... программаш юкъе а ... Хlанзле а кепатеха араьяьд 5—6 классий учебникаш, производство да 7—8 классий учебникаш.

Дукха хlамаш хоашш хьеталеш бола саг кхы дlало никъ из бе Iелургаш, общественни ... проблемашта юстара латтаргаш. Укхаза в хьогаргда цо З. И. Керашевай самалех, хьинарах, бlу па къоажабеш из хилларах. Массаза шера СССР Лаккхьарча Совета, краевой областной Совета депутат йолаш хьайоагlа из. Халкъа лай ше хьолрах тара цо даь хlаьаш кlеанга лай. Хlана а дукха да пуьма тlадаьза сийлахьех лоархlамеш гlулахьаш:

З. И. Керашевас Iалмаш чу ... никъ — из бе ... сердалонга, ... бода никъ.

Ж. ШАОВ,
филологически Iилмай кандидат.

ТХА ОБЛАСТЕ АРАДАЬННА...

Адыгее наьна меттала йоазуиешар, школаш хьехилари дегlаьлари ленински къамий политика, вай мехкарча деррига халкъий ... политика бахьан долаш хиннад.

1925 шерашка Москве арадаьхах адыгейски книжкаш. Книжкаш газеташ арахеш «Адыгейская печать» яха къамал областной издательство хьаю 1926 шера мне. Из хьайнча дениз Адыгее дегlаьха доладенная книжкаш арахецара гlулакх. Нагахьа сана 1922 шера дена 1927 шерага кхаччалца 48 кlи йола книжкаш мара арахийна лене, 1928 шерагара 1932 шерага кхаччалца арахийнад 250 кlи йола тайп-тайпара литература.

Эрсий литература произведенеш адыгейски меттала йоахачен йоаржачен хьинаре ... Хатков Ахмеда, Тлюстена Юсуфа, кхычар.

Адыгейски къамай издательство дукха ... произведенеш арахийнад наьна меттала.

Укх тlехьарча ... адыгейски литературана ... талант болча произведенешка из дикка дlаьхий дала бола поэташи писателаши.

Издательства Адыгейски отделене арахийнай Костанов Дмитре «Мос Шовгенов» яха. Тлюстен Юсуфа «Лир лепа мелкарий» яха, Машбаш Исхака «Нах бийлхараш юхабахкарга хьежаш», «Шовзе Iоьаш сагь», дукхача кхыча къойнача литературий повесташи дувешаш.

Тха областа экономикен культуран, цун Iилман ховали рузкъах, хова меттигаш йовийт книжкаш дешаращта «Адыгея 50 шу» яхача иллюстрированни фотоальбомо.

Адыгейски отделен арахеш дукха сатуьрдамен тайп-тайпарен книжкаш. Книжкаш дешаращта цар цуьн дукхача къамел ... вай мехка деррагача халкъашна ... тlа болхаш коммунизмата болача новкъа гlолла болхача Адыгее къахьегамхошта кагарlдулача ...

П. КОШУБАЕВ,
Краснодарски книжни издательства Адыгейски отделене ... редактор.

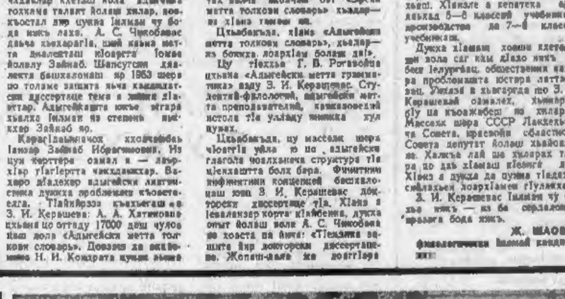

Теучежски района Ассоколай юрта художественни самодеятельность колхоза... В. Устова сурт.

ДОТТАГIАЛАХ ЛАТТ ТХА НИЗ

Коллективашца ... хьалхаьча шовзза тха ... юрта — Джамбечи, Большесидоровски, Штурбино — ... кар колхозаш. Тlаь шу хьалхагlа ... бахама а бь ... уж, Ленина цlерагlа колхоз ... на цхьа ... Цига болх беш бахаш бе дукхача къамий бола наха: эрсий, адыгейкий, украинцаш, белорусаш, татараш, ... Цу массехьа а ... мотта хьакагlа болх бахна, ... колхоз, ... кхы а ... хозяйствий хулийтал.

Тlаь шу — цел дукха ... Цхьабакъда, ... чlоагlа ... колхозе ... Дагадоагlа сога, тlом ... тlеххьагlа эггара хьалха «полуторка» яха автомашина ... Хlинта ... фуд? Колхозан гараже — 56 автомашина, бригадашка — 78 трактор, ... комбайнаш. Цар тlа болх беш да дийшча хlайна ... механизатора професи ... колхозной ...

Тха колхоз ... укх. Хьалхагlа ... хlара гектара тlара 20—25 центнер ... йоьккхаш, хlанзо 45 центнер йоьаш, хlаьта штурбински бригада — дукха хlама ... 50 центнер. Цхьан ахазаш сов гlа ... Фермашка — ... Хlара ... гектар ... 283 центнер ... Хlара шера ... продукци ... сомал ...

Производство дегlаьдо хьалхоэга бахь хилийтай доккхай производственни социально-культурни тlаасош. ... Инженер ... гlирсаш. Колхозе болх беш а гlирсаш хьалтеш йола хозрасчетни участок. Из енаре ... фермаш, автогараж, мастерскеш, помидораш ... Хlара бригаде хьалькъий клуб, библиотека, столови, школа, ... Цlа, медпункт, специализированни тукан.

Кlалъехкаш ... шифер ... гlатеха ... хьалду хlара шера колхозхоша.

Хlаьта шерагаьд шерега боахам дегlаьхар, хлет, ... йола продукци ... рентабельность ... эггара хьалха коммунисташта кагарlдаьнна хlамаш. Тха партийни организаци КПСС 134 член ва. Кхаь дакъах шиъ даьха механизаторийла, кхаш ... бахш леладаоа, гlаллош ... хийн деш ба уж.

Хьинаре, творчески къахьегамо доттагlаш дола сий даьккхад коммуниста В. С. Куле. Цо кхолладу ... КПСС XXIV съезда ...

Шоай гlуллакх боггаша бола ... организатор ... Г. А. Калнова — племенной фуд ... фермера ... Т. М. Камозова ... специалист ... А. М. Апостолов, ... В. В. Науменко ... С. А. Жебель, ... Алексей.

Кхоттара, ... Н. А. Лобанова, ... А. А. Ромашкин ... И. В. Гуленкова, С. Ю. Шаов ... М. Л. Шаовна, ... С. Ф. Струков, ... А. Ф. Литвинова, ...

Дог гlоаддоьккхан гlулакх ... хулаш хилар. Вахнине чlоагlа ... Ляхова Тамара.

Колхозан коллективе ... доттагlалах, хlаьки ... коста болаш ... латт. Кхо бригада а колхозе, ... культура ... болча ... Опыт, дика мел дола гlуллакхаш дlа-юха а ... коллективашта ... Цхьоалагlча бригада специалисташ каст-каста ... Масала, цхьоалагlча бригада механизатораш И. В. Гуленкова, И. Ф. Рябков, кхоалагlча бригада механизатораш И. К. Ковтуна, В. И. Скоробогат ... Цу ... коллективах хlарене ... массане а юкъара ... Цхьа ... бетташа, хьалхарча бригада фермашка ... бригадера ... дегlераш, ... хьожаш.

... массанара ...

А. ХУНАГОВ,
Красногвардейски района Ленина цlерагlча колхоза председатель.

КЕРДАЧА ТОЛАМАШКА

КАСТТА хьагlоте ... — Советски Социалистически Республикий Союз хьаь 50 шу ... Совхоза ... тlара ...

1965 шера ... тонн ... совхозе. ... рентабельность. ... Бархlалгlа пятилетка ... коммунисташа, ... бригадера, гlулаш ...

Бархlалгlа пятилетка ... — рентабельность 46 процент хилар, хlаьта 1966 шера ... сов гlа ... хилар.

Барх-бархl шу хьалхагlа ... Продуктивность ... шера 140—180 фуь ... 1966 шера ... Цу хана тlа-тlа дукхагlа гулде холаделлар фуьш. 1966 шера 6,6 миллион гулдир уж, цу тlа доагlача шера — 8 миллион 300 эзар. Ленински юбилейни шера кхаь метта 80 эзар ... Цар дукха хlама ца эшаш 15 миллион фуь дала. Юкъера лаьрхlича хlара кхача котама тlеххьара шера ... фуь гулде баьлла. Дика хьаьга бола бойбашка дукха ... фуьш гулде. Хьалха 40 ... 50 а эзар ... совхозо. ... дукха бар ... эффективность ...

Сона чlоагlа ... ду производство хьалхалаттархой новаторий. ... гlулакх ... болча наха, цар къахьегам творчество ...

Эггара хьалхарча ... продуктивность ...

Е. Валюс кулгалдеча котамий группа лелаеча бригадо хlара ... кхача котама тlеххьара 231 фуь гуллаьа, хlаьта цу бригадерча ... Е. Лихачевас — 248 фуь. Цхьоалагlча класса мастер а ..., хlара шера дlа-ра котама тlеххьара 210—230 фуь гулдеш йола О. Ярыгина а.

Коллективе ларкlа а доагlаш дика лоархlаш а ... бригадир Б. Белоусова. Цо а хуй подругаша а ... 100 эзар ... кlоргаш 48 ... хlара шера. Бригадиро боккхьала ... коллективаш, ... техникумера ... кхетамаш ... Коммунистически парте членалла кхийлхат, къахьегамхой депутат Адыгейски областной Совета депутат а, бархlалгlча пятилетке ... къахьегара ... сов гlат ... — Ленина ордени, Племенной фуь болча фермашка гlулакх дече башха-дика толамаш доьккх ... И. Сотниковас, А. Давыдова, Г. Прохорова, В. Бурлова.

Совхоза доккхал мел дерий дукха торо яц. Администраци, партийни профсоюзни организаци шерра пропаганда ю дикагlбарий опыта, из могга дукхагlча болхлоша къахьегам дикагlа ... гlулакх ду. Цу гlулакхьа лаьрхlа къахьегама сийлен сайренаш, опыт дlа-юха эзара семинараш ю, ... тlа ...

КПСС XXIV съезда исторически решенеш кхочашъйра оттаьа кердача планаша легаш гlоаддьа а болаш пакъаболх вез тlара валлазараш лелладераш СССР хьаь 50 шу дезара. Кхарча пятилетка шерашка планал сов гlа 2300 тонн хулх дакка, 56 миллион фуь гулде, 3290 тонн ... лаьрхlад. Хlара ... кхача котамо шера 240 фуь ... да. Уж планаш кхочашъйра наькъаш белгалъяьха да.

Коллектива де мел лаьркlа хlама кхочашдергдолаш да. Юбилейни шера хьалхарча беттаьше а дола сиет хьайийлай плана ... гlа хlеталача дукха ... фуьштен. Къахьегама ... кхы тlа ... лаьрхlа я «Советски Социалистически Республикий Союз хьаь 50 шу дезара ... болча парте Центральни Комитета ... тха коллектив.

А. ЧАМОКОВ,
Майкопски ... директор, Социалистически Къахьегама Турпал.

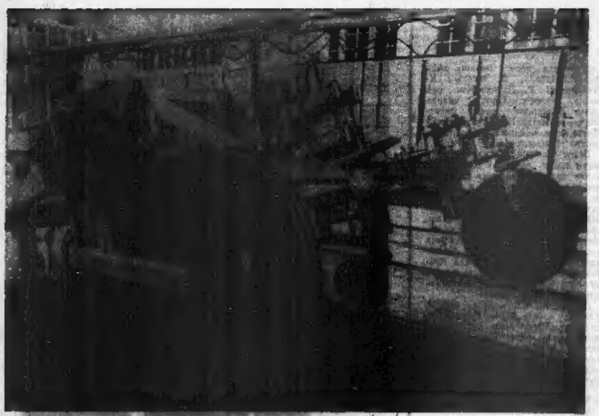

МОСКВА. 1921 шера дорале бетта «Юртбоахаман машинаш» лаьрахь Комиссари Декрета кулг яздина В. И. Ленина.

Декрета хьалхарчу дакъахь цІе йолу: «Юртбоахаман машинаш хьаьрга пачхьалкхан Іалашъенча боккхачу доьрхІамна гІулакх лоьрхІанда».

ДІахо из отрасль кхиІамехь организацин форман болгаейар. Лоацшача хана мехка лаьтта леладара боахамаш хилаиза юргІоацача техникаца Іалашейр на. ХІаьта хІинца пурка хьалайтта доьхка доккха отт—бахха промышленно-ета бедал кийчъдаьлгеш.

В. П. Горячкина цІерагІа юртбоахамаш машенаш ю Ерригсоюзни Іилман-тохкама институто хІинца боахамеш лаьтта леладарен технологически тайп - тайпарча процессашта механизаци ергІоа херг да машинаш хьакхоллаш бола бу.

СССР хьаль 50 шу дизара сийна института коллективо керда доккха демхарш тІаьІьад — 15 декабрь хьатІакхачалц 26 миллион сом экономически эффект а луш Іилман-тохкамен опытно-конструкторски бюрохьа дара шера план кхочушъе.

СУРТА ТІА: кхайтІарчарна таргІдоаладьача хьаламна хІилмш дІаерех дІабоТІарен машинай лаборатори. ХІамаш дІахмина аппаратаьнта испытани ехь да института ветеран испытатель Николай Иванович Тимонин.

В. ХУХЛАЕВА сурт.
ТАСС фотохроника.

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ХАЛКЪА ТІАХЬОЖАМА КОМИТЕТЕ

Республикий халкъа тІахьожама Комитето баьча тохкамо хьахоьхад Сунженски районан колхозашна пачхьалкхенга дика шура яла ца йоххарах бела 1972 шера тІаьийца Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Совета сецан кхачаш ца белга. Шурий заводе колхозашкара хьакхуть бІеха а порнаш тІех киста а, хьоахх хоха йола а шура.

«Путь к коммунизму», «Заветы Ильича» яхача, Кирова, XIX-чу партсъезда, Ленина цІерагІча колхозий фермашна бІехача помещенешка, хІахьарцар да деш леладу детта доках, доярхай Іалашбаьбац ведраницен дІайхача хицен, телхаю балха деш распорядони доахан деттара праилаши, цхьабола доярхаш лоьрхІа кийчбанза а медицински комиссех чакхбаланза а ба. Иштта, порядок отталац шурий лабораторешка, хан-хиннахьа анализ яц шурийна. Шурийца лелаю хІамаш кІезиг а ец йоккъара эшар вІаштІехьдаьхадац. ЦІьайолча моттигашка яц шура дІанийара, цІевъара, шелалийтара эша помещенеш. ДуккагІйола ведраш, шура веса прибораш, флягаш мукхийнь а пайдаш йоацаш а ю.

Из бахьан долаш ухх шера, ийс бетта районан колхозашна пачхьалкхенга ехкача 10,7 эзар тоннах 51 тонн шура мара (е 0,5 процент) дІаийцаң ползаводе хьалхарча группагІа, во хилар бахьан долаш вІалла дІа да эцаш юкъахьийтай 68,5 тонн шура, цу дакъе XIX партсъезда цІерагІча колхоза — 12,5 тонн, «Путь к коммунизму» яхачун — 10,4 тонн, Ленина цІерагІчун — 9,4 тонн, Кирова цІерагІча колхоза — 4 тонн.

ЦІьайолча колхозий правленешоа ревизионни комиссешоа боагІача бесса. Йоьхю яц фермашна шурий учет нийса вІаштІехъъакхара: ползаводе хьалхьача хин дукха шура эшаахара бахьанаш техкад, из ца хилийта а де доагІар дац. Масала, Кирова цІерагІча колхоза № 1 йолча МТФ-ера 1 июле дени 15 ноябре кхаччалца заводе дІахьаш 3,5 тонн шура эшаеннай. Цхьабакъда, пачхьалкхенга йоахь шура во хилара а из заводе дІакхуьхьача хана эшадара а бахьанаш хІаизалца дийнадац колхоза правлене.

Боахамий кулгалхойна а специалисташа а балх ниттта тесса баьтарах 16 ноябрь тІакхачаш районан колхозаша 68 процент мара кхочашъьбац пачхьалкхенга шура йоххара план. Къьастта тІехьаьосаш я колхозаш: Ленина, XIX-чен XX-чен партсъезда, Орджоникидзе цІерагІьараш, «Красный Октябрь» «Восход» яхарш.

Тохкам баьча колхозашна гІуьдадьннад хьайбац ІаьтІара дахара фермаш во кийчъьалга, доакъара лерттІа доал ца делга, хьайбаш леладерашта эша хьалаш вІаштІехха ца дахьалта.

Сунженски райисполкома юртбоахама управлено (начальник нов. Кравченко), юртбоахама продуктащ кийчъьарген цар дІкалтен хьажаре районан инспекцо (керттера инспектор ноп. Чернов) доагІар хьадехаш пачхьалкхенга во шура йоххача а пхьаьнам кхочашъеш ча а колхозий председательшкарен боеветеринаристарен, де доагІар дац 1973 шера 1 январе дела шура дІаийнега кердача ГОСТагІа хургхара кийча яра.

Сунженски районан санитарни станце (кертера дар нов. Мадагов) велла тІахьожам лоттабу шурий фермашен ползаводен санитарни режим кхочашъьара, хьайбаш леладерашта санитарни минимум хьехинга вІаштІехьадалиндац, доярках, скотникаш, кхыбола а шурий фермай балхлой медицински комиссех чакхбувлий хьажан.

Республикан халкъа тІахьожама Комитето Сунженски райисполкома юртбоахама управлени начальник нов. Кравченко, районан юртбоахама продуктащ кийчъьарех цар дикалга хьажен пачхьалкхен керттера инспектор нов. Чернов, «Путь к коммунизму» яхача колхоза председатель нов. Качарова, «Заветы Ильича» йолча колхоза председатель нов. Фартиев, Кирова цІерагІча колхоза председатель нов. Наунов дакхарийна бола шурий фермашна лерттІа учет вІаштІехьъаккхий санитарни режим оттаеш, шура дикагІа хургІьама гІуллакхаш чакхдала, кердача ГОСТага доагІара хаддакхь кийча ца йолу ветеринаристий фермай заведующей бехктохкам дІбе.

Нохч-ГІалгІай АССР халкъа тІахьожама Комитето пачхьалкхенга йоахь шура во хиларах, шура йоххара план кхочаш ца еча колхозий кулгалхойшкара, специалистшкара деттІар хьа лехарах, шурий фермашка лерттІа санитарни порядок ца хиларахи бела баьб В. Н. Кравченкоски В. К. Черновски.

Пачхьалкхенга во шура йоххарах колхоза экономика тоттадора хІана да дерзаш ползаводо шура дІахухьача хана ийс ползаводо шура дІахухьача хана колхоза доагІа доахаш гІор толад Кирова цІерагІча колхоза председатель Н. Г. Наумович.

Шурий фермашта лерттІа доал делга вІаштІехьа да дакхорех, цига автомобиляш хьал оттарах, пачхьалкхенга во шура йоххарах вытовор яьй «Путь к коммунизму» яхача колхоза председатела Д. Г. Бачаровна, XIX-чу партсъезда цІерагІча колхоза председатель В. А. Шуныловна, «Заветы Ильича» яхача колхоза председатела С. Н. Фартиевна.

Шурий фермий болга вакъара кхочашъбоацарах дІа ца доала, пачхьалкхенга дика шура ца йохха цІенхьанта бахь бергбалга дІахийнах Ленина цІерагІча колхоза председателга И. А. Шевцовна.

Республикан халкъа тІахьожама Комитето Сунженски районан санэпидстанце керттерча лоьрагІа В. М. МадагаевагІа хьадийлад шурий фермай шурий промышленностех бозалонта санитарни минимум хьехинга тадо, фермашка ползаводом санитарно-технически хьал нийсадеш хьожаш тІахьожам лоттабе.

Сунженски районан халкъа тІахьожама комитет (председатель нов. Чепурнова) дакъарийна хьай ухх сецан тІа балгадакъа кхочашбацараш дІадерзара колхозий санитарни болгьа тІахьожамагІд верзатІбела.

ДОШ КХОАЧАШДАЛЬД

И тТ шу де аз доярколле бах бу. Юкъаенце яла дар массеки отт лелобо. ХІаьта а сайна хьалхашка оттадаь декхар кхочашде, кхьмерал тІехьа ца йисе гІертош хьакъегор. Цу шере хІара кхоабача ІаттагІара ялаш 2900 килограмм хиннача 2300 килограмм шура йаьккхар ас.

Дегара дерригаш соьга КПСС XXIV съезд тиина шу. Цу шере ас серцІІерІгІан берхІнегІчан пятилетка хьийгача кхан боккха мал а бен эттара дезагІа дала совгІат — Ленина орден елар соьна.

СССР-и Нохч-ГІалгІайчен автономин хьаль 50 шу дузача ухх шера хІара кхообача ІаттагІара 3300 килограмм шура йаьккха социалистически декхар тІаийцадар ас. Декна дош хІинзале кхочашдаьнней со. ХІаьта шу чекхдолалош хІара кхообача ІаттагІара йоккха шура 4000 килограммалга дІакхочча а лархІ. СССР хьаль дезача дезале ас нийсду совгІат да из.

П. ЮСИМАТОВА,
Сунженски районан «ЦІенан Заря» колхоза доярка.

ТОРОНЕХ ПАЙДА ЭЦА

Сога хьаттача эттара сийдолашагІа бола бодх акарочуч бан ба. ХІинц хьуча из за Іалама хила хьалаш эша а дер лекха хьунькхан чукхуьхьа. Вешта аьлча, Ізлама беркат совдоах механизатора.

Тха моттигашка кІоегІа йоахай лойнаш дьогІенаш я. Цхьабакъа, торонийна дилаача кІоагІа Іалашгъе оьха йоа. Цу моттигех тхо быкъаш пайда аьба ца Іенанга ха ю. Масала, доьжаш дьаєІенарка шозза дуьхагІа бун тІаьопийтане вІалла дІане доьдаш. Дукхьа не хьатІаєшна бу хьла хьокх. Дукха йоахІаш тІахьма цонгаш а хьажа. Уж а хьокх хьла. Кастта уж моттигаш кхоа а ерзань бизза пайда эцар ... хІама торенх боецаш.

Моттигаш ... пайда эцар ... Дукха уж ... из. Цхьабакъда, цу кІезигча хана дукха дика хІамаш карагІ дийнад тхоь. Эттара йоекка къьаьра лаьхьІеча гектара тІаьа 8—10 центнер мара ялар: ХІаьта дІаниз хІара гектара тІаьа 18—20 центнер ялт чудаь. ЧІоагІа ханла декъа вонача ухх шера а хьагІай дукха хьувагІаш чубоьа яха. Томашаш а тІаьа 40 центнер хьалар хьашнІеш хІара гектара тІаьа.

ТІехь-тІехьагІа тха боахам деттІабоесІам, бІаьегІа тулаш боьгІа. Иштта дукха ба йоацшаш бодла заьш балаткниш дІалухьагІа вІадла дага а лацар тхоьа. ХІаьта хІинц колхозаьгта цІорадаш боача тІехьагІа помешиэааньгар кхиноатта йола тха боха...

Воахаме хІана а тІехь дукха кхоачамбоацараш хилар тха ...

... ... хІаьта ... из ... тхоаш дІадоахьаргаш. Оцана къахьега, лаьттан беркат лебаба Іенад тхо. НагагІа соьна дьалкъагІа механизаторо боацаш сагата хьийвадале, хІанз тхоай механизаторий карона я тхо, хьалхийнаб тхаьнцига кхьара хьайбаш леладераш. Мехкета дика болх бу бойа а шерра-шера совгІа кхаьхьег цар. Болаш ба тхона боацадараш леладераш а. КІоатт пайда бау цар боахамба. Иштта тайп - тайпара производственни участкаш увзаменца вай болаш йоагІа тха колхоза.

ТІаьхьаьІеча шера дикха хьаьштаж кхеба дакхар хьалхашна отталаьй плаган правительствон. Ниснечайшка органически, минеральни удобренеш, техника, лаьттах, цар дІанийсбоах пайда ...

... механизатор.

ПАЙДАНЕ ГІУЛАКХ

Грозненски районан боахамашка Іай хьайбаншта кхочачхилаз тайп-тайпара докхьарад Іалашле вІаштІехьдаьккадац ухх шера. Доакъарех лукхагІдар ча да. Цудукхье боахамий специалисташта, хьайбаш леладераш хьалданка бехктокхаме дакхар отт: тІея ца долийташ, хьийсаккхац йола продукци кІезаг ца йолийташ хьайбаш фу деча Іантара доахалургда?

Докхьара кхоабари уж дикагІа дуаргдолаш тайпара хийчдари ба цхьа никь. Из никь лаьцаб Грозненски шурий совхоза хьайбаш леладераша, специалисташа. Ча дикагІа дуаргдолаш дукхача тайпара кийча йиш я. Цхьабакъда, Грозненски шурий совхоза моашта эггара аттагІа долча тайпара хийчде лаьрхІар из. Чах силос хьар цар.

Дукха за йоацаш чах силосашта е эза Іомалуш Грозненски шурий совхозе семинар чакхъьаьлхар Грозненски районан кулгалхошна, специалисташна. Цига кхьамьа дир совхоза керттерча агронома Н. А. Иноземцева. Шолгача КПСС райкома хьалхара секретарь Ю. Н. Сухоруков а волаш совхоза хкоалагІча отделене ча силоса кІоагА чу миштта дол хьежаш хилар семинара доакъашхой.

Чах силос ера технологи вІалла а чоалхане йоацилгах дІаялетабир уж нов. Иноземцева. Эттара хьалха цу тайпара ча кийчъдоладьад Централни Росса. Аттен пайдане гІулакх да из, къьастта а доакъарІаш кІезига долча боахамашта.

250—300 кубически метр кІоагачу долла деза ча ялаца ча I центнерах 150 килограмм цхьапроцентни хьера кхочул а тохаш. Тіаккха тонн чах 40 килограмм ялатах даькхиа хьоарш 16—20 килограмм кІолд яккха морзе тохаш ІотоІаде деза. Цуа тІехьагІа кІоаг дІатъоваа фу чу тІеІоргІащ, 15—20 дийнахь кІоага чу доллий ча. Цуа тІехьагІа ха а доахаш хьайбашта дуаде шара дезац. Семинаре дакъа лоацараш цига болаш силоса ча лаьттагІа делла шиш кІоаг хьийилар. Хьайбаш из хуаргхиларах иш бувлар уж. Шу шу лаьннача иншерий хьакьа чах кийчъяь силос йилар. Дукха мела а докар шиэрраш, цхьабакъда, сутара дуар цар моашта хьалхалаша дахле докъар.

Районан дерригача боахамашна цу тайпара ча кийчдалга сахха дІадоержаде даьрхІар. Къьастта а йол кІезигІ йолча боахамашта пайдане да из. Цудукъа дІаниз хьза ха латташ сихагІа из болх бахь бенкха беза боахамий кулгалхоша, специалисташа.

П. ДЕМЧЕНКО,
Грозненски районан юрта боахама управлени лекторе.

ЕЧА ЙОАЛКХОННА ЖОП А ЛУШ

Дика толамаш деххаш къахьегаш ба ухх шере Шелковской районан Менкинске цІерагІча колхозе шурий - товарни ферма хьайбаш леладераш. Социалистически тІалоацамагІа 650 тонн йоахха ша хиннача хІанзале 630 тонн совгІа я цар пачхьалкхенга ехка шура. ХІаьта пачхьалкхенга шура йоххара шера план цар кхочашъьнъ дукха ха я.

Ферма доакхашта юкъе мерзача социалистически яхье хьаьлха я Вайрамова Чита. Ухх шера ялагІа цо леладеча доахангара 380 центнер шура йаккъ, елаш яр ия, хІаьта пхьайтІа бетта цо йаьккхар 433 центнер я.

Дика бола беш я йоаркха Менглиева Аминат а, Цхьайтта бетте хІара кхоабача ІаттагІара 2300 килограмм шура йакха социалистически декхар тІаийцадар цо, хІаьта хьаккар 2300 совгІа килограмм.

ХІара кхоабача ІаттагІара шура яккха социалистически декхар тІаийцадаьд доярхе Баширова Хадижта.

Иштта тІаьхагІача шера хьалхарча квартала чотах дІкадьегаш ба доярхаш Пересыпкина Мария, Исмаилова Хава, Сайдулаева Тамет, Ахмадханова Ануар, Ибраимова Бурлият.

Дукха ца йоаццаш собраниш хилар колхоза ферма. Собране дакъа лоацаш хиннача берригача хьайбаш леладераша дог рьхе дешиш тІаьйцаш КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС «1972—1973 шш. аІ Іан лаьхалаьь хьайбай продукци йоахкилатеш кийчъдегІ кхочашдаьккхиа дузье хьайбаш боахама болхлой Ерригсоюзни социалистически яхь йоаржаре» бола сецаш.

Партен правительствон шоай хьал - форы тохарах ека йоаццашка шоа а луш ферма коллективо декхар тІаийцадьо. хьалха тІаьйцадь социалистически декхарагІа хІара езаш хинначул совгІа пачхьалкхенга яха я 50 тонна шура йоахка.

КІоаг ал ше тІаьйца керда декхар ферма коллективо толамца кхочашдаьккхиларах. ХІана аьлча, хІанз хІара дийнахь ферме йоаккхара шурийгІа диллача, шу чакхдаллалье пачхьалкхенга 40 тонна дукхагІа шура дІаяла тоадаьд болаш я ферма, — йоахь ферма заведующе Г. Преснякова. ХІана тІаьйца керда декхар кхочашдаьккха СССР хьаль 50 шу дузаре бахь совгІат хургда.

М. ХАМАТХАНОВ.

Саратова уллуарча Елшански тІарча овлхазарий фабрика не хлорелла — витаминаш, дукха белокаш, хьоальш, углеводаш йоакха а цу тІа ше ха не биостимулятор йола а доакъарех тоха хІама хьае йолеенай.

Хлорелла цехе я уж микроскопически хи чура баьцавгІаш кхио установкаш. Ваннашка Іорцетта дерзаран ... дежа ... тІа ... пенсьхий газ а тохаш. «ДІабийнал» дийнь ди хьалча чуэца йош а хлорелла. Цеха овсаргше — дийнахь 6 тонн хлорелла суспензи. Из тоъ 220 эзар овлхазара хьал. Цен бола беш нох саг ца.

Уж тайпа бІорчоаль-шура-хьов ... ...

СУРТА ТІА: ... Т. Толстенан (аьрдехьара) колтІарча овлхазарий фабрика ветерани лор Н. Гуревич ...

Ю. НАВАТОВА сурт.
ТАСС фотохроника.

ДЕПУТАТИЙ НОВКЪОСТАЛЦА

Ухх тІехьарча шерашка промышленность, юрта боахам, культура дегІаккхулача къьастта лаккхенаб моттигерча Советий лоархІам, цар декъал Партен хьалхешаш тешаме бола гІоначий ба депутаташ коллагІа гІулакх кхочашдолча. Халкъа боахама цхьа моттиг яц цар хьежт долаш, ухх юкъе болаш юрта, поселка, городе лоархІам бола цхьа событи хилац. Тахан а йиш болаш хІама дац цу хьакъехьа — ухх тІехьарча дийн шера депутатий, моттигерча Советий лоархІам лаккхбеш. Харжархоаша хьалхашка цар бехктокхам кІоСи массеш боккъача лоархІаме документ аркъьшшад. Харжархой наказаш кхочашдолара гІулакх керттердарех а лоархІаш, депутаташа хьинаре даькъа доал далкъа бахьам летІахьхулара планаш кхочашдакъара тІоберзабь бача к хьакьегаькхоьта чакъарца, кхетаме цхьа дукха шерашка массе а цхьа шеа къахьег шо-шоай балха участкашка, шоай пхар айхха дуаа производстве коллективай вазарна.

Вай республика моттигерча Советашта юкъе гІоръылгна цІа на Грозненски районан Гикалоска юрта Совет. Цух ший бахьан да. Ухх массеш шера вІашта доахала боахам хьайбагІа из Нохч-ГІалгІайчен юрта Советашта юкъе хьржача социалистически яхье.

Ухх шера бІаьсти дар из. Вай беррича мехка къахьегамхоша СССР хьаль 50 шу дизара сийдолча накъьбахара лакха социалистически декхараш тІаийлача хана моттигера Советаш а юстура фисанзар. Смоленски областа Пачхаковски районан Ленински юрта Совето СССР дьаль 50 шу дизара сийна юрташ городаш товаран хозьярах хьакарехьа а дІабоелаба болам республика ерригача моттигерча Советашца цхьана хьалдьцар Гикаловски юрта Совета а. Цуа тІехьагІа бутт балале юрта Совета еесе могабеш хьалдьцар Грозненски районан Правобережненски Шелковской районан Старо-Щедрински юрта Советаша лаьтта леладара культура лаккхьарахь цунаа дикагІа пайда эцарахи республика ерригача моттигерча Советашка даь кхайкарал. АІленнача хьинарца дІабоадбир шоаш тІаийна декхараш кхочашдара болх юрта Совета депутаташен бахача малеш. Производство дика къахьегарах совгІа, депутатий статусех долча законо дІа ма декхара, юрта Совета депутаташа къоасам боаржебир шоай доазон тІа уллачи боахаме, учреждене кхьаь маІ тІехьаюса моттиг ца виеськийтара, пайда ехьа цхьа чІегалг лаьтта ца аллийтара, юрт хоьъара, товара еррига общественни актив, баха йоах оаргагІ балхар.

Депутаташа хьинаре хьийгача кхьх тахх дика беркат даьнад. Городерчуа вІалла эргаш долаш дика тоаденна да цу юрта бахача иаьха культурин хІхар, иштта дІка доа уж къахьегаш болча опытно-производствени боахама гІулакхаш я, хозьенний, тоаенай Гикалово яха юрт ше а, — Ухх шерара социалистически яхь йоалхарна бехктокхаме ер тхона а республика ерригача моттигерча Советашта а, — дуаш юрта Совета председатель нов. Р. Р. Томмаина, — хІана аьлча СССР-к Нохч-ГІалгІайчен автономни хьаль 50 шу дузача шера из ерригачеш 50 шера Советий довал айхалара, низ болара, халкъадаьш буьааш кІоагІбалара шай тайпара пхьаьнам яр из. Цудукха из деррига хцете а дош шоай хьинаре бахьаш тха хІайа депутатон активето. Моттигерча Советий депутаташта, цар актива, къахьегамхошта карагІдаьинаркІ итог яхьча тІехьагІа гучадьлар социалистически яхь деррига хьоахамех республика моттигерча Советашта юкъе Гикаловский юрта Совет коттъыиалга. Юрта Совета доакъейер республика карара-карра цІа Ше байрахха хьалхара яхча премий.

ХІаьта мадарра дийнача ухх тайпара да юрта Совета а цуа доазон тІа уккача боахамашта а учреждена а карагІдаьннараш.

Совета доазон тІа дах 3483 саг. Цар юрта Совета депутатацла вержа 34 депутат. Карттерча даькъе уж ба хьайбаш, кхеш леладераш, Іилмахой, хьехархой, дорош, иштта кхийолча профессий нах. Юрта а Нохч-ГІалгІай юртбоахама опытни станци, опытно-производствени боахамий республикайски агрохимлаборатори.

Социалистически яхь хьалхаш лаьтта леладара культура лаккхьарах цунах дикагІа пайда эцаран тІаийца декхараш кхочаш а деш юрта Совета исполкомо опытни-производствени боахама кулгалхошца цхьана чІоагІбир лаьттах вІалла эдарах дола Закон кхочашдаре тІехьа лоаттабу вІахьожам, къовсам дІаболебир аргІашта накъоштех кІала ладІа да эдарах дола Закон лаьттал кхара, плам хьиндара. ЦІенхьашта гІулакх вІаштІехьаллакх дукха ... совхозар чул дукха дукагІа ялат чудевне опытно-производствени боахаме. План 5000 центнер йолаш ухх юртбоахамка шера дааьнга 6500 центнер ялт дакар кхаш леладераша. Продукци вассамкаргаьча боахамашта повяьсов дІаял совгІа юрта Совета дукха кераІдаьккад цуьга дІаде дІр лох а деш, къахьегама оаьарле лаккхьача а. Масала, ухх шера 7 процент лаккъолар опытно-производствени боахама балха оаьарле, хІаьта республикански агрохимлаборатора — 13 процент. Ялатага дІадолар шиш проценте, доакъарга дІадолар 2 проценте лоддевнад.

Иштта хаьаал хьалха лоархІаьнай юрта Совета исполком а цуа депутаташ а бахача накхагара хьайбай продукцеша закупка ера социалистически декхарех а. Бахача наькагара 117 центнер дулх, 104 центнер шура, 221 центнер тха, 14 эзар фуъ ийцад юрта Совето. Шера планаш а социалистически декхарел а дукха дукхагІа дул из.

Производства гІулакхаш дика деларгІа хьежжа тоалуш доагІа юрта сибат, бахача нахьа хьалторо, цар культурни бытован хьашташ. 50 унахо цхьа чуца моттигаш йоаш боашна, хьот библиотека, клуб, шиш кхочача цаІ промтоварнин тикаш, 50 моттига столови, баьк, юкъера школа, иштта кхийола учреждене а юрта. Масса дола накьаш асфальт бяллаш тоадаьд юрт къайладоакъаш гааьнаш егІай. Дешара ха йола цхьа бар лац школа ухаш. Дешархой успеваемость 1972 — 1973 дешара шера 96 процент йолаш хьайоагІа.

Бахача наькха бытовой хьашташ кхочашделга а дика вІаштІехьадаьккхад юрта Совето. Городе яьа ца безаш, шоаш бахача юрта тоьейта йиш а бахача наькха йога тІа юкъа хІамаш, сапьаташ, баргаш, иштта кхийола хІамаш. План 13 эзар сом долча метта 16 эзар сома бахача наькха бытован хьашташ кхочашдинаь бытови кхоштайя кхочашдеча юртарча учреждениша.

Шиъ-шегІа хьахнина хІама дац ца деррига. Цу толамашта тІемашка юрта Совета исполкомо, беррагача депутатаца, цар йоакхача коллектива баь болх латт. Юрта Совета сессешкеш исполкома заседанешкеш цІенхашта тегко еш дуаш юртбоахама производство дегІаккхулара, бахача наькха культурно-бытови хьалаш тоадара, харжархой наказаш кхочашдара, иштта дукха хьийла дошаш.

Юрта Совета депутаташта юкъе шоай депутатон декхарш лерттІа кхочашдарца къьастта белгалбьнаб М. М. Бузуртанова — Іилман болхла, З. Н. Кирпаласова — хьайбаш леладер, И. С. Сорокоумов — тракторни бригада бригадир, Х. Амаханов — тракторист, иштта кхыбараш.

СССР хьаль 50 шу дизара йорбоаш накъаьнагІа Гикаловски къахьегамхой депутатий Совет.

С. МУРЦАЛОВ.

ТЕПЛОВОЗНИКИЙ КЪАХЬЕГАМА СОВГІАТ

Грозненски локомотивни депо машинист-инструктор, коммунист Шмаргунов Александр керте латтача машинистийн цар гІончийн колонна коллективо дІабоахача цхьайтта бетта дІайоха йизай берза муьх тІабела 317 эзар, церна дІа-хьа бинаб 180 эзар тонн хайтай боахамаш мухь. Из хуа планагІа лаьрхІинча дукха дукхагІа.

Тепловозникашца ухх шера кхоавьд 115 тонн довгор.

Цу колонне дикагІчарех лоархІаш а машинисташ Дойшевски Анатолий, Василенко Анатолий, Григорьян Эдуард, Кириллов Георгий, кхыбараш юрта латта бригадаш.

Доахен юбилейна сийленца накъбахара хьамер ... кьахьега ба Грозненски вагонни депо болхлой. Чархашта ремонт еча цехе цхьа токарь-бандажник вац сменан норма 140—180 процент кхочаш ца бе. Брах боацаш бу цар болх.

Ухх деношка етт шу дуз цу цеха коллективана коммунистически къахьегама сийлен цІе елл. Цу шера сий даькъа а лоаттаден социалистически яхье хьалха латташ ба дефектоскописташ Степаненко Татьяна, Благушина Вера, хьаврщик Мочалов Павел, токарь-бандажник Бахматков Георгий, кхы дукха бараш а.

Хьинаре къахьегарца вагонни депо белгалъьица я, промывочно - пропарочни станце коллектива. Еррига вакхдалаяьха план, совгІа, эзар цистерна хийча а ядаеш хІара яр норма 52 минут лаьнад хьалха. цІенъь дистерна а деш дийнад станца болхлой.

Ухх деношка юбилейн сийна тІаийца социалистически декхараш кхочашдарах дукхача машинистакъхашта елар Кънлбасед-Кизляр машинистъ Грозненски машинистъ гІалкошка доприпрофсожа Президумен «Машинистъ транспорта социалистически яхь отличник» яха значокаш, сийлен грамоташ, ахчан премеш. Церна юкъе а поездаш вІашагІьехкар С. С. Апресян, Гудермес станце дежурни Ф. И. Долгополов, Грозненски дистанце бригадир В. А. Борисов, Гудермески локомотивни депо мастераш В. А. Джигало, кхыбараш.

Дезача деной сийна къахьега социалистически яхь этогаш а я Грозненски машинистъа отделене кулгалхошен райпрофсожа Президумон хьалхара моттиг йаккхача коллективашта карара тела ЦІе байрахха йьмелаьти елар. Церна юкъе а Хасаьла, Слепцовская яхача станцей, Грозненски механизированни участка коллективаш, кхыбараш.

С. АМОКОН.

ДИКА ЧАКХЪЯЬЛАР ВЫСТАВКА

Укх деношка Грозне́рча «Динамо» стадионе толамца чакхъялар Нохч-ГIалгIайчен 50 шу кхачара юбилейна хетаь республикин экономикан культуран выставка. Выставке дIахьокхаш яр «Консервплодоовощ», шуьйр промышленноста, бытовой промышленноста, хьуна бахамна, «Терек» фирма, кхин а промышленноста, кхуьйолча дошхьой продукци.

Иттам эзараш нах хилар выставкига хьежаш.

Ш. БАТАРБЕКОВ.

ВУЗАША — ПРОМЫШЛЕННОСТА

КПСС XXIV съезда директиваша советски Iилман тоьллачу институтийн вузийн коллективашта тьалхашна оттахьа Iилман-толламан дерах хьаьжнар сихагIа производствона цхьа кхачьера декхар.

Цу хьакъе толлмий болх бу Нохч-ГIалгIай пачхьалкхен университета Iилманхоша. Цар республика промышленни предприятий тайп-тайпара заказаш кхочушъеш.

Укх деношка лоархIаме эксперименташ дIайолаевтьа университета лабораторешка. Царех цаI — металлашен втуттен вIашагIтохаш йола эксперимент, амальганы оал цу соединенех физика.

— Промышленноста тайп-тайпарча гIуланкхашта чIогIа эшаш а цу соединенеш, йовх университета радиофизико лабораторе инженера Нальгиев Асхьаба, — республика химикашта, радиопромышленноста специалисташта, металлургашта, медикашта лаьрхIа а ю.

Кердача эксперименташта лаьрхIа оборудовани кхьчай лабораторешка Москвара, Ленинградера, кхьча гIоролашкара. Iилма-токхама болхаш деча лабораторе тайп-тайпара эксперименташ еш ба Iилманхой Ибрагимов Хьамзат, Ленинградски политехнически институте дийша ваьлна Нальгиев Асхьаб, студенташ.

А. МАГОМАДОВ, университета студент.

ИНТЕРНАЦИОНАЛИСТАШ КХЕБУ

МагIалбика районан школийн педагогически коллективаша шоай школашкара дIахьош болча бераш кхетам баларе дIахьовстаде йиш йоаца дакъа ловзIаш да дешархошта интернациональни кхетам балара гIулакх.

Школийн боккха теоким тIахийт дешархошта вежарийн болча республикий вахар довзийтаро. №№ 1, 3, 4, кхьйолча школашка традицеш а хиена дIаттахад исторически даташ дездаш кIейн, союзни республикий «кIиранаш» чакхдахар, каникулаш болча хина вежарийн болча автономни республикашка экскурсешка ахар, тайп-тайпара кхьмий IамагIхкетарш цар, кхьоьла сакъердаме гIуллакхаш чакхдадар.

Дешархошта, интернациональни кхетам балара дика гIо дочу исторически, краеведение кружокий балха кхьехкуьяро. Иштта, №№ 1, 8 болча школай, пионерий Iиен исторически кружокашкара берашта дукхахой шерашка дешз тайп-тайпана материалаш гулъю Сийлахь-боккха Даймехкан тIом хиначу шерашка МагIалбик моастагIех лораеш байначу тIемахоех. Цу тIемахошта юкъе хиннаб росий, украинцаш, гуржай, белоруссаш, кхьча кхьмен нах. Дешархоша бувзам лоттабу байнарий дезалашца. МагIалбике хиначу тIем тIа дийна бисараш ца.

Массеха шу да № 1 йолча школе интернациональни доттагIлен клуб йола. Клуба балха юкъе дакъе лоаца дешархоша письмош ухийташ дIйха бувзам лоттабу социалистически мехкашкарча, союзни республикашкарча шоай пийсархоша. Иштта, цу школа дешархоша воахац СССР вIашагIъелла 50 шу кхаьра хетадаь «Зиза тоха, Советски Социалистически Республикий Союзi» яха багахдувца журнал. Цу журнала тIа бераша дуьц вай мехкарча кхьамий лоаргдоашача доттагIлах, вай деша-деша, товлуш догIача сийрдача вахарах. Каст-каста хул укхаза интернациональни доттагIлен сайренаш.

ДоагIача тайпара леладу дешархошта интернациональни кхетам балара гIулакх района кхьйолча школашка а. № 10 йолча юкъерча школе юкхьенцарча классашка дукха за йоацаш хилар «15 республика — 15 йиша» яха утренник, пионерски классашка хилар «Сай Даймохк бувц аз республика кица» яха дружинни юкъера сбор. ХIаьта 8—10-ча классашкарча дешархоша чакхьюакхар интернациональни доттагIлен сайренаш. СССР-ен Нохч-ГIалгIайчен автономен 50 шу дезара чакхьадолхаш цу школе кийчдир союзни республикашта хетадаь альбомаш, кхьйн цу республикий быт а культура а ваца конкурсни сочиненеш.

Сакхьердаме чакхьелар цу школе 9—10-ча классашкарча дешархоша кийчъяь «Къилбаседа Кавказа кхьамий поэзи» яха гайре. Дешархоша чакхьъхай А. Боковa, У. Гайсултановa, кхьибарий произведенеех кинижкаш дешарий конференц. Дешархой доьатен-ноашотея «Ленински кхьамий политика телар», «Нохч-ГIалгIайче 9 пятилетке» яха докладаш еш хиинаб классии кулгалхой М. Х. Ахильгов, А. С. Вазорхин, кхибараш.

МагIалбика районан школашка гIулакхаш кхоачашдеш да № 3 йолча юкъерча школа интернациональни доттагIлен клуб. Сакхьердаме чакхьяьлар цу клубе «Немцийн эпспйн бокълой класса доттагIлен тремпер» яха сайре. Бераша дийцар К. Маркса, Ф. Энгельса, К. Либкнехта, Р. Люксембург сей болча вахарах. Иштта, укхаза хилар Болгарешка хетаьб сайре. Школе хьошалгIа баьхка хилар МагIалбике хьадьехгIа йола Венгарера гIишлошьярхи.

БIаьг гIоазам я кхуьл балха юкъе дегIа лоацача дешархоша кхьаь интернациональни доттагIлен зал. Цу зале го йиш я дукхача меттахьарча болей социалистически организаций йола тайп-тайпара материалаш — альбомаш, значокаш, галстукаш, книжкаш. Иштта укхаза я «Кортамукхьача республикий йоаргIоаш Сова» яха 15 союзни республикий байракхаш, гербаш йола выставка, цу республикий дукхе материалаш тIайола альбомаш.

Ала деза, МагIалбика районан школашка бел болча дешархошта интернациональни кхетам балара балха юкъе керттера [illegible] кхачаш бокгIа тIехье дуккхача кхьамех йола Советски [illegible] кхьамаш бовза гражданаш [illegible] бар деза.

А. АЛИРОЕВ, МагIалбика районан [illegible] тор.

Софи «9-гIа Сентябре» яхача майдан тIа хIейна ба хийсо. Вежарашка йолча советски халкъо цхьана СССР хьаьв 50 шу дезара сийленца чакхьбахa [illegible] лой ба Халкъа Республика Болгаре кхьалнаганлой.

В. Егорова сурт. ТАСС фотохроника.

НАХА БОЛЧА ПАЙДАННА

СССР вIашагIъеллан Нохч-ГIалгIайчен автономи хьаьна 50 шу хиаара чакхьадолхаш МагIалбикарча № 1 йолча библиотека болхлоша шоай керттерча декхарех цаI а лоархIаш дукха кхьехег наха юкъе атеистически кхетама болх бара. Библиотека болхлоша района предприятешка, совхозашка, производствени участкашка чакхйоах тематически сайренаш, беседаш а, лекцеш еш.

Иштта «Ингушский» совхоза хьакхий-товарни ферме, мехкаьгта доахкача шоллагIча производства бригадашка, «Западный» яхача участке, районни типографе, кхьчахьа чакхьъхай «Кхалсага дын», «Фуд лелаиме хьехар», «Iлиио карагрзаю посмое», яха а кхьйола а сакъердаме беседаш. Гулбенпараштa хьалхашка къайльлаш деш хиина лекторан дика теоретически кийчо йолаш, гойтара пособеех пайда эца хоаш опытни пропагандисташ хилар бахьан долаш цу тайпара мероприятеш дика а наха пайда луш а чакхйийлар.

ЛаьрххIа дуцца безам ба са тхоай библиотека багахдувцача журналах. Дукха чa йоацаш «Ингушский» совхоза хьакхий-товарни ферма боахлошта дийшар оаха цу. Хьакхарч лелоараша терцан тIабалхийтта ладийгIар «Сигала а дальта а хуаа «таманийна» хIанаш», «Художникаша дынах», «Дын дай дика тай» яхача багахдувцача журнала оагIонашка. Дукха сакъердамен ца деший долех хIамаш хезар царна.

Библиотека беча атеистически балха лоархIамах хийцача бехкалле деш тха хьалхарча мероприятешка дукхагIа хилча а 20—30 саг мара ца хулаш хиникъта. ХIаьна укх тIеххьарча хана дуккха дукхагIа ух нах тха санитешка. Иштта, октябре оаха яьча комсомола хетаьча сайрене дакъа лоацаш кхе бIаь саг вар. Цу сайрен шоллагIа дакъа КВН-ах дар. Кердача городен Вознесенскиа станицен командана сатирически хьисапе хийнар дика нийрача гIулакхех а. Дика чакхьлар из катиркой, сайре. Цулуху МагIалбике бахача наха лехарах укх бетто шIалкха а ерцье оаха цу тайпара сайре.

В. БУКИНА, город МагIалбикерча № 1 йолча библиотека заведуюш.

КЕРДАЧА ШЕРА ХЕТАЯЬ ЛОТЕРЕЯ

Укх шера 24 ноябре вена республике дожа доладаьд РСФСР финансий Министерства 1972 шера кхьв гIа а (кердача шера хетаь) арахийцача ахчан-хIамай лотерея билеташ. Деррига билеташ 30 миллион сома да, хIара билета мах — 30 кепик.

Кердача шера хетадаь арахийцача билеташа 18 млн. сома мах [illegible] 22.900 хIамай а 11 млн. 797 эзар 100 ахчан а кхаж лоиадберзаба. Кхаж боагIаргбола ахча деррига арахийцача билетий мах [illegible] 80 процент хургда.

Кхы тIа а (кердача шера хетаь) арахийцача лотерея кхаж арабиорга 1972 шера 29—30 декабре городе Калуге.

Бахача наха дукхагIа хоттар йола хIамаш я кхажаца ловзесваш, царна юкъе: «Москвич-412», «Запорожец ЗАЗ-966» яха автомобилаш, тайп-тайпарча маркаегIа йола 800 мотоцикл, 200 пианино, 500 телевизор, 2600 радиоприемник, 3200 холодильник, 1500 пылесос, 2000 электрически самовар, мIаьча наьха 1000 импортни [illegible] тер, кхьи спортивни 1000 костюм, 2100 летара пхарал, 1600 кIузс. Кхажаша дукхьашка ловзадергда «Чайка» яха сахьат-чулоо, «ЗИЛ» яха холодильник, «Чайка» яха барахьаш дутта машинаш. Цу лотереях ахчаца 1800 кхаж боагIаргба 500, 300, 250, 200, 180, 100 сом долаш, дуккхача кхьча хIамаш ахчаца кхажаш хургда.

Кхы тIа а (кердача шера хетаь) арахийцача лотерейн билетагIа ахчан кхаж а кхажах кхьача хIамашта меттел тола ахча а сберегательни кассаша тергда, хIаьта кхажах кхьа хIамаш Союзпосылторга базанца гIоала хьалйоахийтаргьа. «Запорожец ЗАЗ-966» яха автомобилаш [illegible] тоникаш промышленноста предприятеш шоаш йоахийтаргьа хиаж бенча билета да хахча моттагера шоара гаргагIа йолча [illegible] станце кхаччалца.

«Москвич-412» яха автомобилаш Грозненски горпромторга № 7 йолча тика хьатаргьа, пианино, телевизораш, холодильникаш — городашкарча Грозненча, МагIалбикерча, Гудермесерча, Назранерча, Нохч-ГIалгIай АССР юкх районашкарча торгови предприятеша.

Кхаж беча лотерейн билеташ шийна доагIар хьэлца дIачудала шоаргIа 1973 шера 30 июня кхачалца.

Из ха чакхььялача тIехьагIа билеташ хIичу а эцаш, царех бена кхаж хьа а лац.

С. СМАГИН, Нохч-ГIалгIай АССР бахча хьалхаен хьалаьгана сберегательни кассий управлени вонкхагIйола инспектор.

«СПОРТЛОТО» СОВГIАТ

6 бутт совгIа ха [illegible] «Спортлото» яха керда сакъердаме ловзар Къилбаседа Кавказе дIадоладелча дета.

Из ловзар дукхадездешнад Къилбаседа Кавказе бахача наха. ХIара тиражаца дукхагIа мул ловзарца дакъе лоацарш. ХIара тиражагIа 100 эзаргера 200 эзаргера кхаччаш дукхагIа дахи карточкаш.

ДIадаьча 35 тиражагIа спортивно-таьрахьа лотереи 4,5 миллион совгIа карточка дихкад Къилбаседа — Кавказски зональни Управлене 1972 шера 20 декабре гор. Горьке ловзаргIолча 36 тиражагIа ловзар юкъе дакъа лоацаргда «Спортлото» юбилейни яха миллионалгIа карточка. Цунца дувзадена Къилбаседа Кавказски зональни Управлене шоаш совгIа оттадид — [illegible] карточка кхьачах ала «Алмаз» яха транзисторни приемник. Юбилейни карточка номер 36 тиража результатешца цхьана газеташ тIа зепетеха арабоиаргьа.

Нигахье сдаиа юбилейни карточка кхы тIа кхаж бена а хула, цигара хьалхагIа зональни управлене памятни совгIат а цул тIеххьагIа кхажах дела ахча а дIала деза.

Аттуо боаба шун!

В. ВАХТИН, «Спортлото» Къилбаседа Кавказски зональни Управлене начальник.

РЕДАКТОР **Т. А. ТЕБОЕВ.**

Доазол дехьара

ХАЛКЪА ГIУЛАКХ ДЕШ Я МЕДИЦИНА

УналхIено лоарара Къаман служба тоатта Сальвадор Альенде правительства чакхдоахача гIулакхий чакхьалхо ший корреспондента статья арахетта «Нойес Дойчланд» яхача газето.

Из статья [illegible] газет дешархошта [illegible] корадаарай кеналбелаш Агентства.

Темуко Вальдивия яхача чардбоне провинцешка укх деношка хьалхе йолаьий юнта районашта бахача наха гIулакх дергдалаш йола 16 поликлиника. Из шкьйхкха а тешах да уналхIено лоьрара система тоярра Халкъа цхьогIон правительства кIирагIа чIаь тIайохийтам хилара.

Шиа 20 шу дазар дукха хи йоацаш берагдахьачар уналхIено лоарча Къаман служба (СНС). Итоги оа бахьан хилар цу [illegible]. Цар результатешта йиш хуийт бохьанца хоалхибелаш дIаала: дIахьачча шиа шера дукха а дукхагIа хIамаш деьд правительства буржуазни правительства 18 шера дахьчул.

Шеко йоацаш Iалхалоно дамика хIана зар бераша мах болцаш шура екхьита лакхьолашар (хIара бера дежа 0,5 литр шуро тул). Чхье кхузи йоагIача тIехьа хIаахарча Iалхаланио йоахха еш хилар бакъхь цхьакха факташе а. Аххха цхьан 1971 шера 800 эзаь совгIа бераша хIигаш дакьад шIа-хха дуьлча лазараша дуьлаь. Аххан беттанашчен цa хилайта а IаЙ пхьхашто хулача дезараша дукьала а чакхдахьача гIулакхаша а хIаьта шитта шура екхьаро а новкъостал доь 1971 шера, цул хьалха лахича шарица шийсанча, бераш 10 процент кIоаргIа хоАла.

Аххха укх тIеххьарча масседх шера дика дукхагIа хиншах больницашкара меттеш. Дукха хьа йоацаш медицински учреждениеша лоьрхIа хьалье йолаьйи 23 хIама. Уж хьалтаь аьаначул тIехьагIа больницашкара меттеш кхм а 350 тIахкетаргла. Цу цхьан хана дукхагIа хул медицински оборудовани инструментари, хIаьта иштта медикаменташ а кхара хьахеца яха.

Массе метте меалуынеш а мехка. Цо йиш хьалтай бахача наха лаьрхIа консультацеш ал сакьхьа. Юкхьанца цкъара медицински новкьостал ле лаьрхIа Iомалу болхлой шоай предприятешка. Вошаа лоархIам бу кхерамален техникара производстве хатарш ца хилайтарен.

Шера дIадоладаьд къамах йола кадраш кийчьелга. Медицински дешара заведенеш йистеьхараштa болх хилайта бизза тешам лу. ХьалхагIа медикашта юкъе хинна бе болх [illegible] йоаца доттагаш дIакьхай.

УналхIено лоарара Къаман служба кулгалхочо доктора Серхио Инфанте яхачох, халкъа цхьогIон правительства лерхIар — бахача наха шиа хаинаха, дуэза, массе оагIоракхьара, нах бовцаш новкъостал лоттадаьга Iалашдар.

(«Нойес Дойчланд» — АПН).

«АППОЛОН» ЯХАЧА ПРОГРАММА КУЛГАЛХОЧУН ЗАЯВЛЕНИ

ВАШИНГТОН, 12 декабрь. (ТАСС). Советски американски космически кемаш 1975 шера лаьрххIача тайнара цхьала шокъ бериа ух вIашагIхоттаро Советски Союзан ВIашагIкхаьттача Штаташтен юкъера «космически тоакмаш дара дакъе цхьаьнаш лела цу ГIулакхан дегIадоахадарга бодача шерагIа тIоала етара хьалха бокхьа тIа боевхьалга» хургда. Иштта хьакхайкадир «Аполлон» яхача программа кулгалхочо Р. Петрон цо «Юнайтед Стейтс Нью энд Уорлд репорт» яхача журнала интервью луш.

Петроне бохар, советски американски космически шоай вIашагIхоттагIало йола доакьош цкъана тарлуш хилара новкъостал доагда космосе вен йола наькъан кхераш боаргIш хилара. ХIана дахча кагаха сиина эшам моттаг хуле йиш хургьа кIалхарбоалан йола операцем космосе [illegible].

ДIалийча лаьттан тIа бахача Iорбаша лоаттаро дукьхане [illegible] хора цхьанкха хIама дагаба хетиц израильски Iавдала. «Саботаж» ю шына цкьа [illegible] а дегабуни биса Iарбий патриоташ вабахтенийки концлагераш чубехк. Чубехка боахкарашта етт, дерий да лелаш Iаеш [illegible] тардy.

СУРТА ТIА: шоай лаьттан тIа кIарцхалий наьна [illegible] чулаьха лел Iавбий.

ТАСС фотохроника.

ПОЛИТИКАХ ХЬАКЪАСТА ЙИШ ЯЦ БИЗНЕСА

Къулбехьен - Африкалоца Республика цхьанбузальарча, балтала хьача, — английски капиталаш тайна хилар документальни хьайоаха дукха за йоацаш Лондонe арадьхача «ЮАР-а арахьара бувзамаш» яхав книжка.

Английски капиталовложенеша ЮАР-е ловца дакъа миллиард стерлингий фунт совгIа да (цхьан а хьача деррига хьача медкаловложенех дIаяхайта капиталовложенех 60 процент). 500 совгIа английски фирма шоай компанеш а укхаза.

60-гIа шераш чакхдаьдалла, Англера промышленность капиталовложенеш ца тоьаш хиннача хана, английски бизнесменаша цхьанкха тIахьожам боацаш ЮАР-е кхихьай капиталовложенеш. Кхьметтел 1961 шера ЮАР кхьмий британски содружествана юкъера кхьначе хана а цул монополий оагIъера дIахо а новкъостал доаш хиннаб английски капитал.

ХIанз английски инвестицеш тIарьъча кертерча районех йолаш юс ЮАР. ЮАР-е шоай компанеш йолаш йолча объединенешка директорски посташ дIалийнай английски парламентерех консерваторий 23 векало; цу мехка лохкар-шар деш йолча фирманашца бувзабени парламентараш-консерватораш кхы а дукхагIа ба. Цу компанешка фирмашка дуккхагIъараш кхьамашна загат тела консервативни партен цуьнагIонахойн фонде.

ЮАР-е промышленни фирмаша деш йола дешхий пайдан мехка масса а бахьача наьха тIеххьагIа мех шах кIезига тела бетьет долаш хьалашцо 13 миллион африканига, а ЮАР-е бахача махах 67,9 процентага 1968 шера мехка бахача наьха ахчан доходах 18,8 процент мара кхачаьчац. Мехка бахача мадах 19,2 процент болча кIайчарга 73,3 процент кхаьчай. Юкъа йоалла да юкъ тIа-тIа аьдахалош хьахьай. Алмаз бовраш геттара лока ба рудникашкен копашкен. Африканций алмаз кIирарга юкъера лаьрхIача стерлингий шиъ фунт хул. Шахташка кIайчарех болча боллой алапи 20-зза даккхагIа да хьатара бесаш долаш барийнуз. Африканцашка дошийтарга дIадохийта кьаман дохода дакъа хIиэ деррига а 0,49 процент мара даш.

Укх тIеххьарча шерашка ЮАР-ерча английски компанеша шоай бизнес тIе-тIа дукхагIа цу мехка правительства уттахача хьалашка, вешта аьлча африканашта къиза эксплуатацеш еча хьалашка лелаю.

Сай къамаьл чакхдоалаш геттара гучахьа дийна аIаман доалал бахьаш бир са лондонски «Санде таймса» тIяра: «Хьатара бое болча наьха захара хьалашта, — аздора корреспондента, — шоаш дикача оагIораxьара социальни воздействи ю аьлча хеттайта гIерташ лелалар тоьийта деза ха хьеIlакхьачай английски фирмашта. ХIана аьлча политиках хьакъастаргIолаш а цул бала боацаш а из бизнес. Къулбехьен Африке цуна къастта бовкха пайда хулаш хилар — цу мехка чакхйоахача къастта ший тайпарча политиках дьахинкар».

Беатрис ХАММЕРЛИНГ, английски публицист.

Лондон.

КОСМОНАВТАШ БЕТТА ТIА БА

НЬЮ-ЙОРК, 12 декабрь. (ТАСС). Хьюстонерча управлене центро хайсьоача даьнашка долача, Бетта тIа Iобоссаш болча «Аполлон-17» яхача кема кабина Бетта тIа Iохайнай 22 сахьатa 55 минут яьлча (московски хаьнах) [illegible] моттигера къулбедукха совгIа - вошашагIа болта 80 метри малхбоалегахьа 200 метри. Iохайнача моттиге дукха а пхоргIа кхестача цхьанцалхьа, 1 километрга кхоачаш йола кратераш. «Iа гIа дIамел баьнкхача моттига цхьа кое кратера чу шийслуш, селлара дукха а укхаза — аьлар кема командира Сернана, — кратераш».

Шоаш Iобоссачул тIехьагIа управлене центре хоан бир Сернана уналхIеналга дахлача тIехьнача хьал тIа а [illegible] зама.

Бетта тIехен тIа шоаш бавьача тIехьагIа космонавташа хоан бир, шоаш Iобессача моттиге кхы дом хилара баьлал ца грунт вулланех хьахиня хиларах Iилмахошта хийттар бакъду ба [illegible]. Цхьабакъда, грунта тIа гIоллара гIоа кIоагIа бийхьа хиинаб, хIаьта космонавтий когаш 20—25 сантиметр кIоарга чуйхачь цунах. Юкхьанца хала мара тIехен тIа гIолла делаьрш доагIа [illegible] 04 сахьата 07 минута яьлча телевизиони передача сеанс йолабеш космонавташа луноходатIа оттанача телекамера новкъосталца. Цул тIехьагIа Сернан луноходана ваха вера из минута дела хьажар дукха.

Цул тIехьагIа Бетта тIехен тIа Iилман приборашш оттае болабелар космонавташ. ЙIоахала кIажахаш юстача приборана 2,5 метр кIоарга юх скважина [illegible] кхар. Цул тIехьагIа кхоалагIа скважина лаьккхар Сернана грунта колонка хьалъена аьнна. Геологаца Шмиттаца цхьана колонна скважина чура хьал е йиш [illegible] волоха чу дIачуйилла [illegible].

10 сахьата 07 минута яьлча Бетта тIа Iобоссаьча кабина чу юха чубаькхар космонавташ. Этгера хьалха арабаьлхa шаккха хе, цу тайнара 7 сахьата Iiахьъелар. Программага хьежжа шоалагIа арабохла безаш ба уж 12 декабре 01 сахьата 0,3 минута яьлча.

КхоалагIа космонавт Эванс чуйола космически кема керттера блок цу кукъа селеноцентрически орбите гIоала гобоахаш лел 100 километр лакхе гIоала. Бетта сурташ доахаш кууна [illegible] да Эванс.

[illegible]

ТЕЛЕВИДЕНИ

14 декабре
I ПРОГРАММА

16.00 — Передачий программе. 16.15 — РСФСР-е юкъера [illegible] 16.45 — Юбилейни [illegible] 17.30 — Телевидени Волгоградски студе передача. 18.10 — [illegible] 19.00 — Телевидени Волгоградски студе передача. 19.00 — «Чужие» [illegible] 19.30 — [illegible] 21.00 — «Хаъ». Информацешна программа. 21.30 — Москвера [illegible] 22.35 — «Сего [illegible]» документальни фильма премьера. 23.00 — Кердадараш. Передачий программа.

II ПРОГРАММА

18.00 — Передачий программа. 18.05 — [illegible] 19.00 — Нохч-ГIалгIай чу гIоала. Информацешна программа (эрсий, гIалгIай меттала). 19.30 — [illegible] 19.50 — «УналхIено» (гIалгIай меттала). 20.20 — [illegible] 20.45 — Передачий программа.

15 декабре
I ПРОГРАММА

10.30 — [illegible] 17.30 — [illegible] 18.10 — Телевидени Волгоградски студе передача. 19.00 — [illegible] Советски Федеративни Социалистически Республика. 21.00 — «Хаъ». Информацешна программа. 21.30 — [illegible] 22.30 — Спортивни программа. [illegible]

II ПРОГРАММА

18.00 — Передачий программа. 18.05 — [illegible] 18.30 — Дешархошта лела фильм. 18.45 — [illegible] 19.00 — Нохч-ГIалгIай чу гIоала. Информацешна программа (эрсий, нохчий меттала). 19.30 — [illegible] 19.35 — Нохч-ГIалгIай [illegible] 20.05 — Шоана, берашта. 20.35 — «Шовда» [illegible] 21.00 — Передачий программа.

РАДИО

14 декабре

6.00 — «Юртара [illegible]» (гIалгIай меттала). 6.45 — Хоамаш. 6.55 — Хоамаш. 7.30 — «Грозненский рабочий» газета обзор. 7.50 — «Сердало» газета обзор. 8.30 — [illegible] 10.00 — «Къона тIехье» (нохчий меттала). 10.15 — [illegible] (гIалгIай меттала). 10.30 — «Белхой вахар» яха радиогазета (гIалгIай меттала). 18.00 — Керда хоамаш (эрсий, нохчий, гIалгIай меттала). 18.40 — [illegible] (нохчий меттала).

15 декабре

6.00 — «Юртара IуIре» (эрсий меттала). 6.45 — Хоамаш. 6.55 — Хоамаш. 7.30 — «Грозненский рабочий» газета обзор. 7.50 — «Ленинан некъ» газета обзор. 8.30 — «Поляна сельская» [illegible] (эрсий меттала). 9.40 — [illegible] (гIалгIай меттала). 16.00 — СССР вIашагIъелла 50 шу дезара. [illegible] (нохчий меттала). 16.15 — [illegible] 18.30 — [illegible] 19.00 — Керда хоамаш (эрсий, нохчий, гIалгIай меттала).

ХАОТТАМ

Тахан республика гIоала Грозне мекх дохахаш а йолаш, йовча а йолаш, къилбаседа — малхбузахьара гIаьххьа боаране дух а хинад [illegible] за хьала фегара температура республика гIоала 2 градус лелалтара 3 градус йохахлага кхачаш, Грозне 0—2 градус йохахла [illegible] хуал таьп. Кхоалие доайба дукхалуш [illegible] хинадалаш а йолаш [illegible] беча оагIорахьара [illegible] фегара температура йохахлача 0 градусчара 5 градусага кхоачаш хийла денош 2—7 градус йохахлa [illegible] хургда.

Метеостанци.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: 364051 г. Грозный-51: Ленина урам 11 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактор — 3-44-90; [illegible] — 3-30-11; [illegible] — 3-04-30; [illegible] — 2-61-40; [illegible] — 3-02-30; [illegible] — 2-40-71.

«Грозненский рабочий» полиграфкомбинатан типографи. [illegible] 7/84.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: 364051, г. Грозный, ул. Ленина, 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-90; зам. редактора — 3-30-11; ответственного секретаря — 3-04-30; отделов партийной жизни культуры — 2-61-40; отдела промышленности — 3-02-30; отдела сельского хозяйства — 3-09-30; отдел писем и бухгалтерия — 2-40-71.

Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/84.

Сердало. Заказ № 10057.